

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΣΥΝΟΧΗΣ & ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ**

**Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.:**

Ταχ. Δ/ση: Δραγατσανίου 08
Ταχ. Κώδικας: 105 59 - Αθήνα
Πληροφορίες: Κ. Λιακόπουλος
Τηλέφωνο: 2144055235
e-mail: kostis.liakopoulos@gmail.com

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΚΟΙΝ. : Πολιτική Γραμματεία Υπουργού
Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

ΘΕΜΑ: Να αξιοποιηθούν άμεσα τα αποθεματικά των τ. ΟΕΚ και τ. ΟΕΕ για την αντιμετώπιση της στεγαστικής κρίσης και για κοινωνική πολιτική

ΣΧΕΤ: Η αριθ. πρωτ. **2833/22-01-2025** Ερώτηση.

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ, σας γνωρίζουμε ότι:

Με το άρθρο 15 του ν.4921/2022 ορίζεται ότι καταργείται από 1.1.2023 ο «Ενιαίος Λογαριασμός για την Εφαρμογή Κοινωνικών Πολιτικών » (Ε.Λ.Ε.Κ.Π.). Τα αποθεματικά του κλάδου μέχρι 31.12.2022 παρέμειναν στη ΔΥΠΑ και χρησιμοποιούνται για την εκπλήρωση των καταστατικών σκοπών της.

Μετά την κατάργηση του κλάδου ΕΛΕΚΠ η ΔΥΠΑ μετέφερε τα διαθέσιμα του κλάδου σε κοινό τραπεζικό λογαριασμό που τηρείται στην ΤΤΕ και έκλεισε τους τραπεζικούς λογαριασμούς του κλάδου εκτός αυτών που εισπράττονταν χρεολύσια.

Συνεπώς από 1.1.2023 δεν υφίσταται αποθεματικό του κλάδου αλλά ταμειακά διαθέσιμα της ΔΥΠΑ με ενιαία διαχείριση.

Τα διαθέσιμα του λογαριασμού στις 31.12.2022 ανέρχονταν σε:

- 1.191.474.993,88€ κατατεθειμένα κεφάλαια σε τραπεζικούς λογαριασμούς ταμειακής διαχείρισης στην ΤΤΕ και σε εμπορικές τράπεζες και
- μερίδια κοινού κεφαλαίου ονομαστικής αξίας 414.511.146,36€ .

Σε ό,τι αφορά τη στεγαστική πολιτική του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, μετά από μια δεκαετία αδρανούς στεγαστικής πολιτικής, αναγνωρίσαμε εγκαίρως πόσο έχει

οξυνθεί το πρόβλημα και από το μηδέν ξεκινήσαμε να χτίζουμε μια συνεκτική εθνική στεγαστική πολιτική, η οποία ανέρχεται στα 6,5 δις ευρώ μαζί με τα φορολογικά μέτρα.

Το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας έχει διακριτό και σημαντικό ρόλο στην προστασία των ευάλωτων συμπολιτών, των ηλικιωμένων και ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την επισφάλεια στέγης. Για τον λόγο αυτό, το Υπουργείο είναι αρμόδιο για τα ακόλουθα υλοποιούμενα και σχεδιαζόμενα μέτρα:

- Πρόγραμμα «Σπίτι μου I και Σπίτι μου II»

Καταφέραμε με το Πρόγραμμα «Σπίτι μου I» να επικεντρωθούμε αποκλειστικά στους νέους ανθρώπους και να τους βοηθήσουμε να βρουν ποιοτικές και οικονομικές συνθήκες ιδιοκατοίκησης. Προβλέπεται στήριξη στη τρίτεκνη και πολύτεκνη οικογένεια, καθότι σύμφωνα με άρθρο 4 παρ.2 περ.η, αν ο δανειολήπτης είναι ή καθίσταται, μετά τη σύναψη του δανείου, τρίτεκνος ή πολύτεκνος, το 100% των τόκων καλύπτεται από τη Δ.Υ.Π.Α.

Μέχρι σήμερα συνολικά σε όλη τη χώρα έχουν εκταμιευθεί 7.681 δάνεια 554 εκ. €, ενώ γίνει 8.986 υπαγωγές.

Αυτή τη δυναμική διακρίναμε και για τον λόγο αυτό υλοποιούμε το πρόγραμμα «Σπίτι μου 2» από τις αρχές του 2025. Ένα πρόγραμμα, στο οποίο μπορούν να ενταχθούν και συμπολίτες μας έως 50 ετών με διευρυμένα εισοδηματικά κριτήρια: εισόδημα έως 20.000 για τους άγαμους, έως 28.000 ευρώ για ζευγάρια που προσαυξάνεται κατά 4.000 για κάθε παιδί και έως 31.000 για μονογονεϊκή οικογένεια που προσαυξάνεται κατά 5.000 για κάθε παιδί πέρα από το πρώτο.

- Ανακαινίζω – Νοικιάζω

Θεσπίστηκε με το άρθρο 9 του ν.5006/2022, με προϋπολογισμό 50 εκ. ευρώ και έχει ως αντικείμενο την επιδότηση επισκευής και ανακαίνισης κατοικιών με σκοπό τη διάθεσή τους προς εκμίσθωση για τα τουλάχιστον επόμενα 3 έτη. Απευθύνεται σε ιδιοκτήτες ή επικαρπωτές ακινήτων με συγκεκριμένα εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια. Πιο συγκεκριμένα οι προϋποθέσεις:

- έχουν την κυριότητα ή την επικαρπία του ακινήτου κατά ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του 50%,
- το ακίνητο έχει έκταση έως 100 τ.μ. και βρίσκεται σε οικιστική περιοχή,
- έχουν ετήσιο οικογενειακό φορολογητέο, πραγματικό ή τεκμαρτό, εισόδημα που δεν υπερβαίνει τα 40.000 ευρώ και διαθέτουν ακίνητη περιουσία της οποίας η συνολική αξία δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ,
- το ακίνητο δεν έχει δηλωθεί ως πρώτη κατοικία, δεν έχει δηλωθεί ως μισθωμένο και δηλώνεται ως κενό στο έντυπο Ε2 που συνοδεύει τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος των τριών τελευταίων ετών.
- δεν έχουν λάβει επιδότηση για πρόγραμμα εξοικονόμησης ενέργειας ή ανακαίνισης σε ακίνητο ιδιοκτησίας τους τα τελευταία 5 χρόνια.

Με την αρχική ρύθμιση, οι εντασσόμενοι στο Πρόγραμμα επιδοτούνταν για πραγματοποίηση δαπανών επισκευής και ανακαίνισης ύψους μέχρι 10.000 ευρώ για υλικά και εργασίες επί κλειστών κατά τα τελευταία τρία χρόνια ιδιωτικών ακινήτων. Η δε επιδότηση ανερχόταν έως το 40% των πραγματοποιηθεισών δαπανών, υπό τους πρόσθετους όρους της ηλεκτρονικής τιμολόγησης και εξόφλησης, καθώς και της εκμίσθωσης του ακινήτου για τα τουλάχιστον επόμενα 3 έτη. Μέχρι στιγμής έχουν ήδη εκταμιευτεί 2,3 εκ. ευρώ σε 1.210 εγκεκριμένες αιτήσεις.

Με τις πρόσφατες παρεμβάσεις αυξάνεται το ύψος του ποσού και το ποσοστό επιδότησης για όλους τους ιδιοκτήτες [ήδη ενταχθέντες και εντασσόμενους] με το ύψος των δαπανών να ανέρχεται πλέον έως το ποσό των 13.500 ευρώ και το ποσοστό αυξάνεται από 40% στο 60% επί των πραγματοποιηθεισών δαπανών, ήτοι έως το ποσό των 8.100 ευρώ. Επιπλέον, στις δαπάνες προστέθηκαν νέες κατηγορίες υλικών και εργασιών

- Πρόγραμμα «Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους»

Το Πρόγραμμα «Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους» υλοποιείται από το 2018 με Διαχειριστική Αρχή τον ΟΠΕΚΑ και στοχεύει στην παροχή στέγης, κοινωνικής στήριξης και εργασιακής επανένταξης αστέγων.

Με το άρθρο 15 του ν. 4756/2020 (ΦΕΚ 235 Α') το πρόγραμμα απέκτησε χαρακτήρα μόνιμης δημόσιας πολιτικής καθώς προβλέπεται η ανά διετία εφαρμογή του από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού. Ο προϋπολογισμός του προγράμματος ανερχόταν σε 10 εκ. ευρώ ανά διετία και το πρόγραμμα υλοποιείται από Δήμος σε συνεργασία με νομικά πρόσωπα αυτών ή πιστοποιημένα ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Στην πιο πρόσφατη φάση, εφαρμόστηκε από 42 Δήμους.

Σε εφαρμογή της διάταξης νόμου, εκδόθηκε η αριθ. Δ13οικ./42815/24-06-2021 Κ.Υ.Α. (Β'2788) και η αριθ. Δ13οικ./62914/28-08-2021 (ΑΔΑ: 63ΩΦ46ΜΤΛΚ-ΓΒ9) Πρόσκληση υποβολής Αιτήσεων Χρηματοδότησης βάσει της οποίας εγκρίθηκαν για χρηματοδότηση 23 Σχέδια.

Σύμφωνα με τις Αποφάσεις έγκρισης Σχεδίων, εντάχθηκαν στο πρόγραμμα 558 νοικοκυριά (883 ωφελούμενοι), ενώ εξ' αυτών έχουν στεγαστεί μέχρι στιγμής 546 νοικοκυριά (855 ωφελούμενοι). Το σύνολο των ωφελούμενων που έχουν ενταχθεί σε επιδοτούμενη από το πρόγραμμα εργασία ανέρχεται σε 109 και σε επιδοτούμενη από το πρόγραμμα κατάρτιση 55.

Με τη νέα πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης προβλέπεται η αύξηση του προϋπολογισμού του προγράμματος σε 20 εκ. ευρώ ανά διετία. Κατ' επέκταση, αυξήθηκαν και οι προβλεπόμενες δαπάνες ενοικίου αναλογικά με τον αριθμό των μελών του ωφελούμενου νοικοκυριού, κατά 50 ευρώ και εντάχθηκαν δυο νέες κατηγορίες ωφελούμενων:

- οικογένειες και άτομα που ζουν σε παραχωρημένη οικία από το δημόσιο
- οικογένειες και άτομα που διαβιούν σε επισφαλείς συνθήκες στέγασης.

Αναλυτικά, στην απόφαση προβλέπεται:

Για μονοπρόσωπο νοικοκυριό, ενοίκιο έως του ποσού των 300 ευρώ μηνιαίως, από 250 ευρώ.

Για νοικοκυριό με δυο μέλη έως του ποσού των 350 ευρώ μηνιαίως, από 300.

Για νοικοκυριό με 3 και περισσότερα μέλη έως του ποσού των 400 ευρώ μηνιαίως, από 350.

Οι δαπάνες οικοσκευής αυξάνονται κατά 200 ευρώ και διαμορφώνονται:

– από τα 1000 στα 1.200 ευρώ για μονομελές νοικοκυριό,

- από τα 1100 στα 1300 για νοικοκυριό δυο μελών και
- από 1500 από 1300 για τρία μέλη.

Ίδια αύξηση και ίδια ποσά για δαπάνες κοινοχρήστων και λογαριασμών ΔΕΚΟ.

Για τη νέα κατηγορία δαπανών που αφορά στις επισκευές και έκδοση ενεργειακών πιστοποιητικών, προκειμένου να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα ανεύρεσης στέγης στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος, τα ποσά διαμορφώνονται ως εξής:

- Έως τα 900 για μονομελές νοικοκυριό,
- Έως τα 1.000 για νοικοκυριό δυο μελών και
- Έως τα 1.200 για τρία μέλη.

Παράλληλα, έχει προβλεφθεί η συμμετοχή φορέων του Υπουργείου Υγείας που δραστηριοποιούνται στην πρόληψη, αντιμετώπιση, θεραπεία και κοινωνική επανένταξη των εξαρτώμενων ατόμων από ναρκωτικά, αλκοόλ, τυχερά παίγνια και κάθε άλλου είδους εξαρτήσεις (ΟΚΑΝΑ ΚΕΘΕΑ). Στόχος είναι η ένταξη σε επιδοτούμενη εργασία και κατάρτιση του 40% των ενηλίκων ωφελούμενων (με υποχρεωτικό κατώτατο δείκτη για τους φορείς υλοποίησης το 30%).

Στο νέο πρόγραμμα «Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους» έγινε προσθήκη δαπανών ψυχαγωγίας για τα ωφελούμενα νοικοκυριά:

- έως 30 ευρώ για μονοπρόσωπα νοικοκυριά και
- έως 50 ευρώ για λοιπές κατηγορίες.

Παράλληλα, αυξήθηκαν οι κοινωνικοί λειτουργοί για την ψυχοκοινωνική υποστήριξη των ωφελούμενων κάθε σχεδίου. Ειδικότερα, μειώνεται σε 1 ανά 15 ωφελούμενα νοικοκυριά η κάλυψη από κοινωνικό λειτουργό από 20 που ήταν την προηγούμενη περίοδο.

Επιπλέον, το πρόγραμμα εμπλουτίζεται ακόμη περισσότερο με την εισαγωγή του θεσμού του Υποστηρικτή Ομοτίμων. Ακολουθώντας ευρωπαϊκά πρότυπα και προκειμένου να επιτευχθεί η μέγιστη ενεργοποίηση των ωφελούμενων στο πρόγραμμα, πλέον προβλέπεται η δυνατότητα απασχόλησης ενός ατόμου με εμπειρία αστεγίας, του Υποστηρικτή Ομοτίμων (peer supporter).

Τέλος, προστέθηκε η δυνατότητα χρηματοδότησης έως 2 ομαδικών συνεδριών μηνιαίως για τους απασχολούμενους στο πρόγραμμα Κοινωνικούς Λειτουργούς ενώ αυξήθηκε και ο ελάχιστος αριθμός ωφελούμενων νοικοκυριών, ανά σχέδιο χρηματοδότησης από 10 σε 15 νοικοκυριά.

- Πρόγραμμα «ΚΑΛΥΨΗ»

Αφορά στην αξιοποίηση υφιστάμενου αποθέματος ιδιωτικών κατοικιών του προγράμματος ΕΣΤΙΑ του Υπουργείου Μετανάστευσης για τη στέγαση ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, με στόχευση στους δικαιούχους του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος που δεν διαθέτουν ιδιόκτητη πρώτη κατοικία, ηλικίας 25-39 ετών. Η εκμίσθωση έχει διάρκεια τρία (έτη) και το μίσθωμα δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό μίσθωσης με το οποίο η κατοικία είχε διατεθεί στο πλαίσιο των προγραμμάτων «ΕΣΤΙΑ II» και «ΕΣΤΙΑ 2021», αναπροσαρμοζόμενο κατά τη μεταβολή του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής για το έτος 2022.

Το πρόγραμμα καλύπτει, επίσης, δαπάνες για επισκευές των φθορών που διαπιστώνονται στα ακίνητα κατά τη διάρκεια της μίσθωσης και με τη λήξη αυτής. Μέχρι τις 17/12/2024 έχουν στεγαστεί 198 νοικοκυριά και 432 ωφελούμενοι. Φορείς υλοποίησης είναι οι οικείοι Δήμοι στα διοικητικά όρια των οποίων βρίσκονται τα διαμερίσματα. Οι Δήμοι μπορούν να συνεργάζονται με νομικά τους πρόσωπα για την υλοποίηση του προγράμματος. Υλοποίηση μέσω κατάθεσης αίτησης ιδιοκτητών και δυνητικά ωφελούμενων στους Δήμους.

- Κοινωνική Αντιπαροχή

Το πρόγραμμα στοχεύει στην αύξηση του οικιστικού αποθέματος για σκοπούς στεγαστικής πολιτικής, μέσω της αξιοποίησης αδόμητων ή απαξιωμένων ακινήτων του Ελληνικού Δημοσίου με σκοπό την ανέγερση και παράδοση νέων, σύγχρονων και μη κοστοβόρων ενεργειακά κατοικιών, μέρος των οποίων θα διατίθενται με όρους κοινωνικής και οικονομικά προσιτής στέγης σε δικαιούχους που θα επιλέγονται με οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια.

Τα ακριβή κριτήρια θα καθοριστούν από την ΚΥΑ που θα εκδοθεί μετά την τροποποίηση του νόμου 5006/2022, εντός του έτους 2025. Η ΔΥΠΑ έχει ήδη 15 ακίνητα σε 9 περιοχές της χώρας που είναι ώριμα να βγουν σε διαγωνισμό.

- Κοινωνική Στέγαση για τις πλέον ευάλωτες ομάδες

Έχει ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης πιλοτικό πρόγραμμα με τίτλο «Δημιουργία δικτύου κοινωνικής/οικονομικά προσιτής κατοικίας», το οποίο θα εφαρμοστεί στους Δήμους Αθηναίων και Θεσσαλονίκης.

Στόχος της προτεινόμενης παρέμβασης είναι η πρόληψη και αντιμετώπιση του στεγαστικού αποκλεισμού ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού που απειλούνται ή βιώνουν έλλειψη στέγης μέσω της ένταξης μέρους του αδρανούς ιδιωτικού και δημόσιου στεγαστικού αποθέματος σε ένα σχήμα οικονομικά προσιτής ενοικιαζόμενης κατοικίας. Ειδικότερα, προβλέπεται η παροχή κινήτρων σε ιδιοκτήτες να ενταχθούν σε μια δεξαμενή κοινωνικών ενοικιαζόμενων κατοικιών και η διάθεση των κατοικιών αυτών στο πλαίσιο εφαρμογής προγραμμάτων στεγαστικής συνδρομής, με συμβόλαια μακροχρόνιας μίσθωσης με χαμηλότερο μίσθωμα για ευάλωτες ομάδες.

Η χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης περιλαμβάνει τα κόστη ανακαίνισης 100 διαμερισμάτων, 70 στο Δήμο Αθηναίων και 30 στο Δήμο Θεσσαλονίκης, καθώς και δαπάνες τεχνικής συνδρομής με συνολικό προϋπολογισμό 1.642.628 ευρώ για περίπου 220 ωφελούμενους.

Φορείς υλοποίησης του έργου είναι η ΕΑΤΑ Α.Ε. και η ΜΑΘ Α.Ε. αντίστοιχα. Έχουν υπογραφεί οι απαιτούμενες προγραμματικές συμβάσεις με τους Φορείς και έχουν εκδοθεί οι σχετικές Αποφάσεις ένταξης των έργων στο ΠΔΕ.

Σύμφωνα με το αναθεωρημένο ΤΑΑ, το ορόσημο πληρωμής του έργου προβλέπεται για το πρώτο εξάμηνο 2025, οπότε και προβλέπεται η ολοκλήρωση της ανακαίνισης των διαμερισμάτων.

- Στέγαση δημοσίων υπαλλήλων σε Δήμους και Περιφέρειες με έντονο στεγαστικό έλλειμμα. Έχουμε ήδη συγκεντρώσει και καταγράψει σε συνεργασία με την ΕΕΤΑΑ ακίνητα σε δήμους και περιφέρειες με έντονο στεγαστικό έλλειμμα (πχ ορεινές, ημιορεινές, παραμεθόριες και νησιωτικές).

Φέτος οι ανάγκες στέγασης δασκάλων, γιατρών κλπ. σε 31 νησιωτικούς Δήμους ανέρχονται σε 3.086. Οι μεγαλύτερες ανάγκες αφορούν τη Σαντορίνη όπου ζητείται στέγη για 464 ανθρώπους ενώ οι μικρότερες στο Ληξούρι και συγκεκριμένα 4. Πρόσφατα σε συνεργασία με το Υπουργείο Νησιωτικής Πολιτικής και Ναυτιλίας αναλάβαμε πρωτοβουλία, ώστε να δώσουμε μόνιμη λύση στο πρόβλημα στέγασης των γυναικών και ανδρών του Λιμενικού στο Καστελόριζο. Ένα μεγάλο οικόπεδο του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας παραχωρήθηκε για την ανέγερση οικίσκων που θα φιλοξενούν τις γυναίκες και τους άνδρες που υπηρετούν εκεί.

- Επίδομα Στέγασης

Ως ενισχυτική παρέμβαση για την πρόληψη και αντιμετώπιση της στεγαστικής επισφάλειας νοικοκυριών χαμηλού ή μεσαίου εισοδήματος που διαμένουν σε ενοικιαζόμενη κατοικία, υλοποιείται το πρόγραμμα του Επιδόματος Στέγασης. Το Επίδομα παρέχει 70 έως 210 ευρώ τον μήνα ανάλογα με τη σύνθεση της ωφελούμενης μονάδας, έχει συνολικό ετήσιο προϋπολογισμό 400 εκατ. ευρώ από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού, ενώ ο μέσος αριθμός των ωφελούμενων νοικοκυριών για το 2024 ανήλθε σε 264.531.

Η υποβολή των αιτήσεων για το Επίδομα γίνεται από τους πολίτες απευθείας με κωδικούς taxis είτε διαμέσου των αρμοδίων υπηρεσιών των Κοινωνικών Υπηρεσιών των Δήμων και των Κέντρων Κοινότητας, μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του προγράμματος. Συναρμόδιες υπηρεσίες για την υλοποίηση του προγράμματος είναι η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλιση ΑΕ (ΗΔΙΚΑ) και ο ΟΠΕΚΑ.

- Επίδομα Στεγαστικής Συνδρομής Ανασφάλιστων Υπερηλικών

Το εν λόγω επίδομα στεγαστικής συνδρομής ανασφάλιστων υπερηλικών χορηγείται σε ανασφάλιστα μοναχικά άτομα, τα οποία έχουν συμπληρώσει το εξηκοστό έβδομο (67^ο) έτος της ηλικίας τους ή ζεύγος ανασφάλιστων, συνδεδεμένων με γάμο ή με σύμφωνο συμβίωσης εκ των οποίων τουλάχιστον ο ένας έχει συμπληρώσει το εξηκοστό έβδομο (67^ο) έτος της ηλικίας του. (άρθρο 24 ν. 4756/2020). Το ύψος του επιδόματος ισούται με το ποσό του συμφωνηθέντος μισθώματος, με ανώτατο όριο το ποσό των 362€. Σήμερα επιδοτούνται περίπου 700 υπερηλικές με το ετήσιο ποσό το 2024, να ανέρχεται σε 2.750.000 ευρώ.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ